

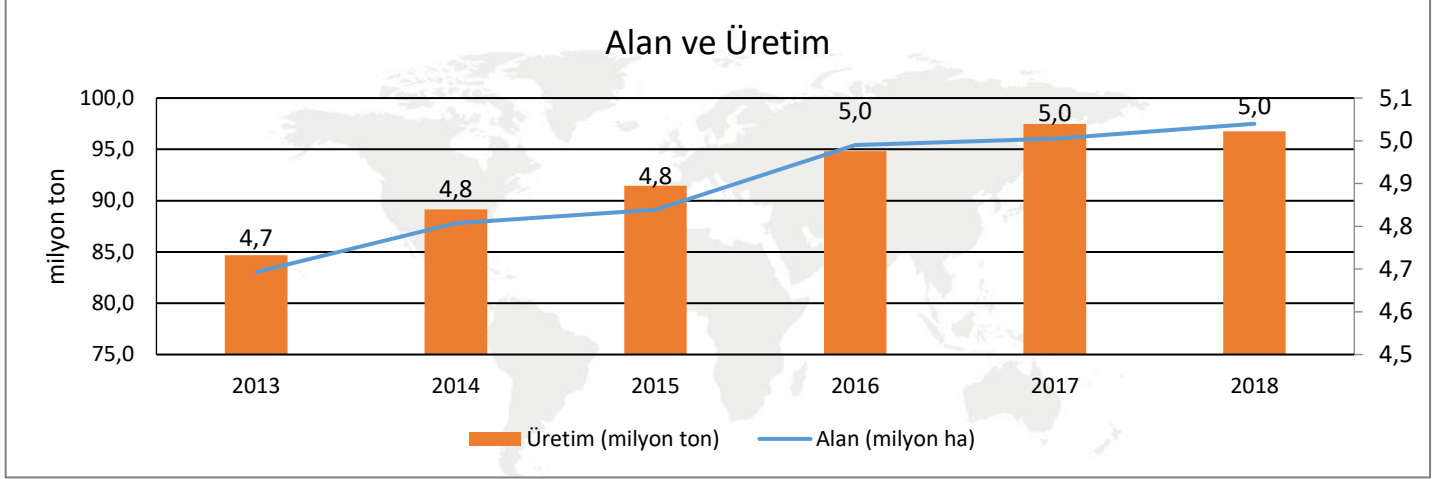


ÜRÜN MASALARI SOĞAN BÜLTENİ

Sayı: 4

MART 2020

DÜNYADA SOĞAN

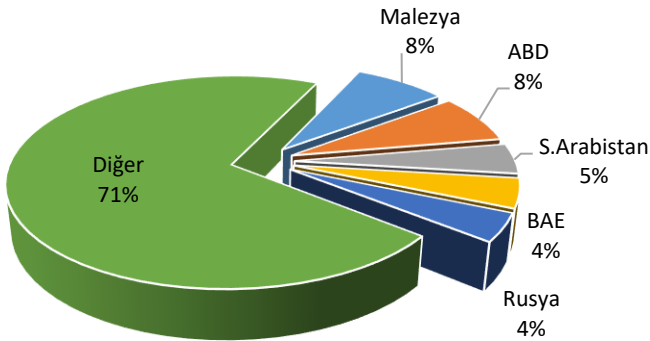


Kaynak: FAO,2020

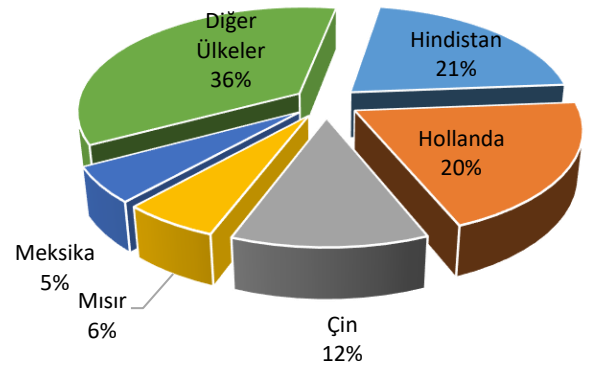
Dünya 2018 yılı soğan üretimi; 146 ülkede, **5 milyon ha** alanda, yaklaşık **97 milyon ton** olarak gerçekleşmiştir. Üretim genel olarak artış eğiliminde olup, bir önceki yıla göre alanda %0,7 artış, üretimde ise %0,7 azalış olmuştur. FAO 2018 yılı verileri ile Türkiye, dünya kuru soğan ekim alanında 14.sırada yer alırken, üretimde 7. sırada yer almaktadır. Dünya kuru soğan verimi 1.920 kg/da iken ülkemiz verimi 3.663 kg/da olup dünya ortalamasından yüksektir.

En büyük ihracatçı olan Hindistan ve önemli üreticilerden Mısır'da **yeni sezon hasatlar başlamıştır.**

Soğan İthalatı (2017)



Soğan İhracatı (2017)



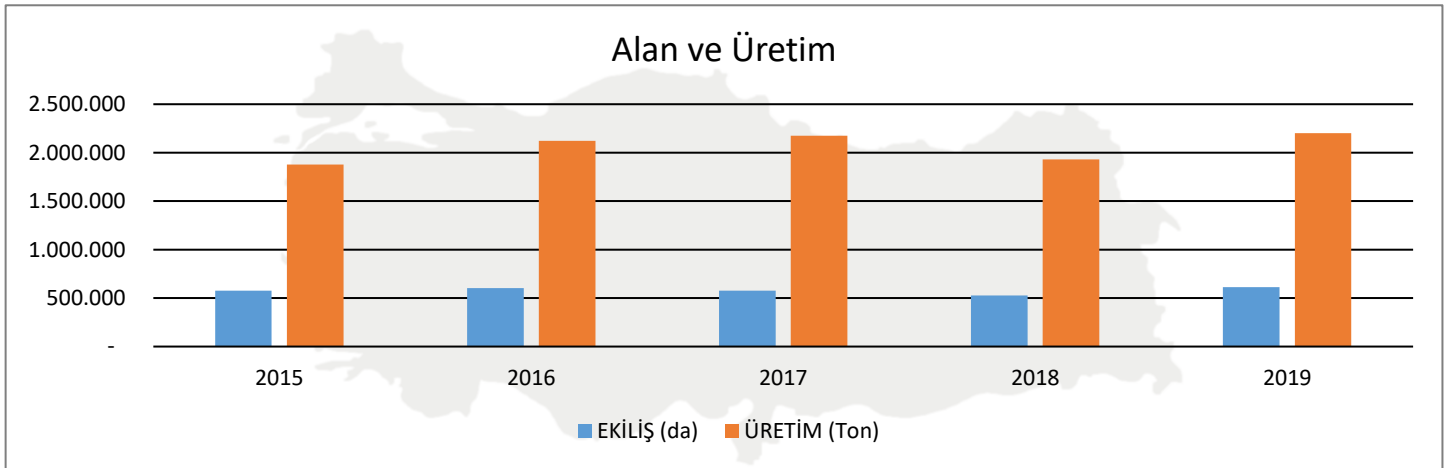
Kaynak: FAO,2020

Dünya dış ticaretine konu kuru soğan **ticaret hacmi** 2017 yılında miktar olarak **15 milyon ton**, parasal değer olarak da **6 milyar \$** büyüklüğe sahip olup 2017 yılı ortalama **ton fiyatı 393 \$** olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında dünya kuru soğan **ihracat miktarı 7,7 milyon ton** ile **3 milyar \$** olmuştur. Kuru soğan **ithalat miktarı** ise **7,4 milyon ton** ile **3 milyar \$** olmuştur. FAO'nun 2017 yılı verileri ile Hindistan, Hollanda, Çin ve Mısır kuru soğan **ihracatının %59'unu gerçekleştirmiştir**. Türkiye 248 bin ton ihracatla 8. sırada yer almaktadır.

En önemli ihracatçı olan Hindistan, 2019 yılında yaşadığı Muson afetleri ve yıl içerisindeki olumsuz hava koşulları nedeni ile Eylül ayında durdurmuş olduğu soğan **ihracatını** Şubat ayında başlayan hasatla birlikte kaldırmıştır.

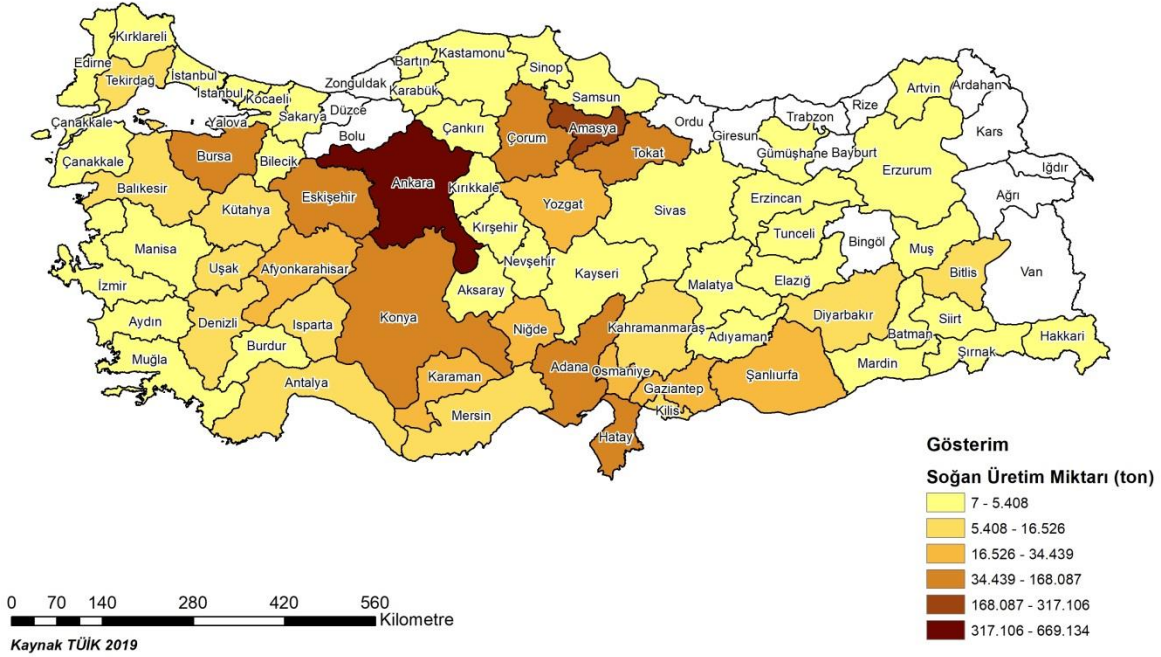
Malezya 582 bin ton ile dünya kuru soğan ithalatında ilk sırada yer almaktadır. ABD 550 bin ton ithalat ile 2. sırayı alırken, S. Arabistan 340 bin tonluk ithalatı ile 3. üncü sırada yer almaktadır. 2019 Mart ayı kuru soğan ortalama dünya fiyatları **990 \$/ton** olarak gerçekleşmektedir.

TÜRKİYE'DE SOĞAN



Kaynak: TÜİK,2020

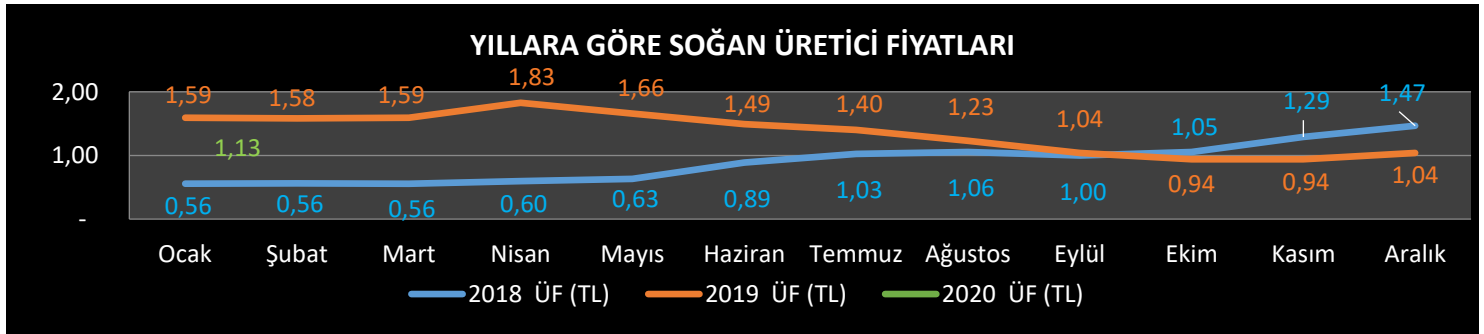
Hemen hemen her bölgemizde kuru soğan tarımı yapılmakla birlikte, İç Anadolu'nun Orta kuzey bölümü, Orta Karadeniz ve erkenci olarak da Akdeniz Bölgesi'nde üretimlerin yoğunlaştığı görülmektedir. Türkiye'de 2019 yılında **613.580 dekar** alanda **2,2 milyon ton** kuru soğan üretimi gerçekleşmiştir. Kuru soğan üretiminin **%84'ünü**, ekim yapılan alanların da **%76'sını** dokuz ilimiz oluşturmaktadır. Kuru soğan ekim alanı en geniş olan il, **138 bin dekar (%23) ile Ankara'dır**. Ankara'yı **Amasya, Çorum, Adana ve Eskişehir** izlemektedir. Yeterlilik derecesi %108,2 ve kişi başına tüketim 22,4 kg'dır. (TÜİK, 2017/2018)



YURT DIŞI VE YURT İÇİ FİYATLAR

Ülkeler	Toptan Fiyatı (\$/ton)*	Ülkeler	Toptan Fiyatı (\$/ton)*	Ülkeler	Toptan Fiyatı (\$/ton)*	Ülkeler	Toptan Fiyatı (\$/ton)*
ABD	1.260	Polonya	630	Hindistan	790	Türkiye	140
Fransa	1020	Çin	300	İran	60	Mısır	300

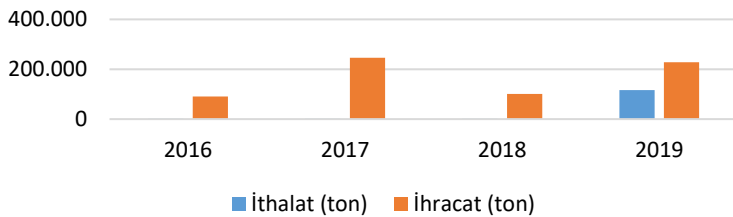
Kaynak: tridge.com, * 2020 Şubat



Kaynak: TÜİK,2020

DIŞ TİCARET

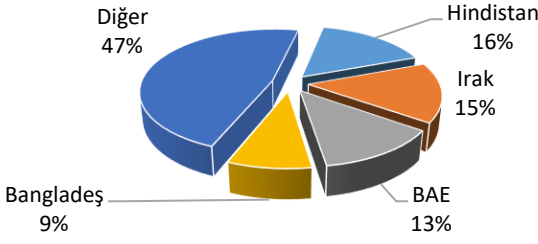
İthalat ve İhracat



Üretim miktarı dikkate alındığında, kuru soğanda kendine yeten ve ihracatçı konumunda bir ülkemiz. Bu çerçevede 2019 yılında 227 bin ton ihracat gerçekleşmiştir. **Kuru soğan ithalatında gümrük vergisi oranı %49,5'tir.**

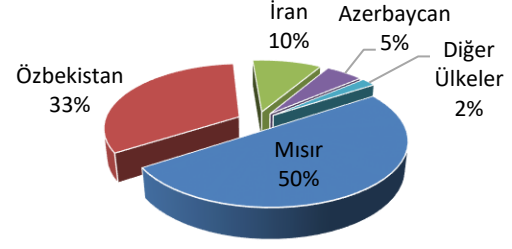
Kaynak: TÜİK,2020

Soğan İhracatının Ülkelere Dağılımı



Kaynak: TÜİK,2019,(GTİP 70310190011)

Soğan İthalatının Ülkelere Dağılımı



DEĞERLENDİRME

✚ Turfanda hasadın yapılacağı Adana ve Hatay'a Şubat ayında saha ziyareti yapılmıştır.

İl	2019	
	Alan (da)	Üretim (ton)
Adana	35.141	155.000
Hatay	32.160	107.000
Toplam	67.301	257.000

✚ **Hatay ilinde** soğan üretiminde ekim, bitki gelişimi ve iklimsel faktörler açısından bir **sorun görülmektedir.**

✚ **Adana ilinde** Aralık ayında yaşanan aşırı yağışlara bağlı kısmi rekolte kaybı beklenmektedir.

✚ İklimsel şartların elverişli seyretmesi nedeni ile Adana ve Hatay illerinde kuru soğan gelişimleri iyi seyretmekte olup **15 Nisan itibari ile hasadın başlayacağı öngörülmektedir.**

En büyük ihracatçı Hindistan ve önemli üreticilerden Mısır'da **yeni sezon hasatlar başlamıştır.** Pakistan'ın yoğun dış talep sonucu stoklarının azalmasından dolayı soğan fiyatları iki katına çıkmıştır. Bu nedenle Mayıs ayına kadar ihracat yasağı kararı almıştır.

✚ Soğan ihracatımızın taze olarak yapılması yerine katma değeri yüksek, dondurulmuş ve işlenmiş ürün olarak teşvik edilmesi ve yönlendirilmesi ülkemiz ekonomisi açısından önem arz etmektedir.

✚ 2019 yılı üretimi olan 2,2 milyon ton soğandan, depolanmış olan miktarın turfanda üretimi olan Nisan ayı sonuna kadar ülke ihtiyacı için yeterli olacağı değerlendirilmektedir.

07 Ocak 2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "İhracatı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ" ile kuru soğan **ihracı ön izne bağlı mallar** listesine eklenmiştir.

✚ İhracat nedeniyle ülkemizde arz açığı oluşmaması, dış talebin iç piyasa fiyatlarını etkilememesi ve tüketici fiyatlarında dalgalanma yaşanmaması için ihracatın ön izne bağlanması kararı alınmıştır.

Bu çerçevede ihracata herhangi bir yasaklama getirilmemekle birlikte ülkemizin üretim, tüketim, stok, ihtiyaç ve yurt içi-yurt dışı piyasa fiyatlarının düzenli olarak takip edilerek, söz konusu ürünün ihracatı ön izne bağlanmıştır.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 84 03

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr